

Sulolaš hoahklamat, duhkoraddamat ja njávkkadanbottut nannejit máná ja váhnema ovtastallama árgabeavvi oahpes diliin. Njávkkadeapmi lotkodahtta ja ráfoha unnoračča. Ládis gieđat, liekkus jietna ja čalbmegeahčastat mitalit unnoražžii, ahte sus atnet fuola. Lášmadet hoahkammat dohpejit máná ja váhnema ilolaš duhkoraddamii.

Suloiset lorut, leikit ja hierontahetket vahvistavat lapsen ja vanhemman vuoro-vaikutusta arjen tutuissa tilanteissa. Silittely rentouttaa ja rauhoittaa vauvaa. Lempeät kädet, hellä ääni ja katse kertovat vauvalle, että hänestä pidetään huolta. Vauhdikkaammat lorut tempaavat lapsen ja vanhemman iloiseen leikkiin.

Sirpa Sironen-Hänninen lea mánáiddiktačálli, mánnádivššár ja skuvlejuvvon máinnasruvvenbagadalli.

Sirpa Sironen-Hänninen on lastenrunoilija, lastenhoitaja sekä koulutettu satuhierontaohjaaja.

Divttat/Runot:

Girjji buot divttat leat heivehuvvon árbevirolaš suomelaš álbmotdivttain ja lávlunduhkoraddamiin.

Kaikki kirjan runot ovat perinteisiä suomalaisia kansanrunoja ja laululeikkejä.

AHKĚJOAVKKUT IKÄRYHMÄT

Donleat dás • Olet tässä

0-2

3

4

5

6-8

Mátki fuomášeami máilmmis joatkašuvvá.
Matka oivaltamisen maailmassa jatkuu.

DESIGN®
FROM
FINLAND

Gárvvisteaddji/goasttedeaddji:
Valmistaja/kustantaja
Sanoma Pro Oy,
Porkkalankatu 20 A,
00180 Helsinki
www.sanomapro.fi
1. deaddileapmi, painos, 2022

Gráfalaš hábmén/
Graafinen toteutus:
Mikko Hiltunen
Davvisámegiel jorgalus/
Käännös saameksi:
Pekka Sammallahti
Rávvagat/Ohjeet:
Sirpa Sironen-Hänninen

BUS, BUS, BUSSÁČIVGA

KIS, KIS, KISSANPENTU

Buorranaddansánit unnoražžii
Silittelysanoja vauvalle

KEAISÁR JOREŠTA GÁRDINIS

1. Guovlá lássaráigge,
Guovlá uksaráigge.
2. Deaddila boalu,
3. sihkasta julggiid
4. ja čákná stohpui!

KEISARI KIERTÄÄ KARTANOA

1. Keisari kiertää kartanoa,
keisari kiertää kartanoa.
2. Katsoo ikkunasta,
katsoo akkunasta.
3. Painaa nappia,
4. pyyhkii jalat
ja astuu sisään!

1. Njávkká suorpmain guktii
unnoračča muođuid birra
Kierrä kaksi kertaa sormellasi
vauvan kasvojen ympäri.

2. Njávkkas vurrolagaid unnoračča
gulbmeguolggaid.
Sivele vuorotellen vauvan
kulmakarvat.

3. Guoskkat geahppadit
unnoračča njunnái.
Kosketa vauvan nenää
kevyesti painaen.

4. Sihkas suorpmain njunevuole
rájes gitta baksamiidda.
Pyyhkäise nenän
alapuolelta huulille.

UNNA RIIPPOŠ

1. Unna riippoš njoammu,
muhto veahá goallu,
2. mánu geahčada,
áibbas eará jurddaša!

1. Duvdde unnoračča ratti goappaš
beale ja sugadahte unnoračča ráfálaččat
dikšunbeavddi dahje gokčasa alde.
Tue vauvaa molemmista kyljistä ja
keinuta rauhallisesti hoitopöydällä
tai huovan päällä.

ETANA ELLI

1. Etana Elli
kannolla kelli,
2. katseli kuuta,
vaan aatteli aivan muuta!

2. Cegge unnoračča guktuid gieđaid ja
lihkahala daid siidolassii.
Nosta vauvan molemmat kädet kohti
kattoa ja keinuta niitä puolelta toiselle.

VUONCÁVARIS VUOŠŠÁ BUVRRU

1. Vuonccis ligge mielkki.
2. Vuorččis luvde láhtti.
3. Spálfu bassá basttiid.
4. Beštor sálte vuoja.

KUKKO PUURON KEITTÄÄ

1. Kukko puuron keittää.
Kana maidon lämmittää.
2. Varis lattian lakaisee.
3. Pääskynen lusikat pesee.
4. Västäräkki voin suolaa.

1. Jorat suorpmaidat unnoračča
čorbmaváibmosis.

Pyöritä sormiasi vauvan
kämmentä.

2. Láhkostala ja sihkas suorpmaguin
čorbmaváibmosa.

Taputtele ja pyyhkäise
sormillasi kämmentä.

3. Ruvve unnoračča suorpmaid
geahppadit jorahemiin.

Hiero vauvan sormet
kevyesti pyörittäen.

4. Gávgal suorpmaguin
unnoračča čorbmaváibmosii.

Ripottele sormillasi
vauvan kämmentä.

BEALGEBÁNNE

1. Bealgebánne spátnjii njoalppehii,
2. Luoggonjangi dan spánjas bajidii.
Lággománni dan govčcai gietkamii,
Gollebuici dan nahkárii vuhtodii.
3. Čeŋkkešákkis boŋkkii gáma,
Ja juohke láhkai doalai vála.

1. Njávkkat suorpmainat unnoračča
bealggi geažis gitta máddagii.
Sivele sormellasi vauvan peukalon
päästä tyveen asti.

2. Joatkke das čuvdegeahčái, de gaskasuorpmá
máddagii, orbbeš bajás ja čeŋkkeža vulos.
Jatka siitá etusormen páähän, alas keskisormea,
ylös nimetöntä, alas pikkurilliiä.

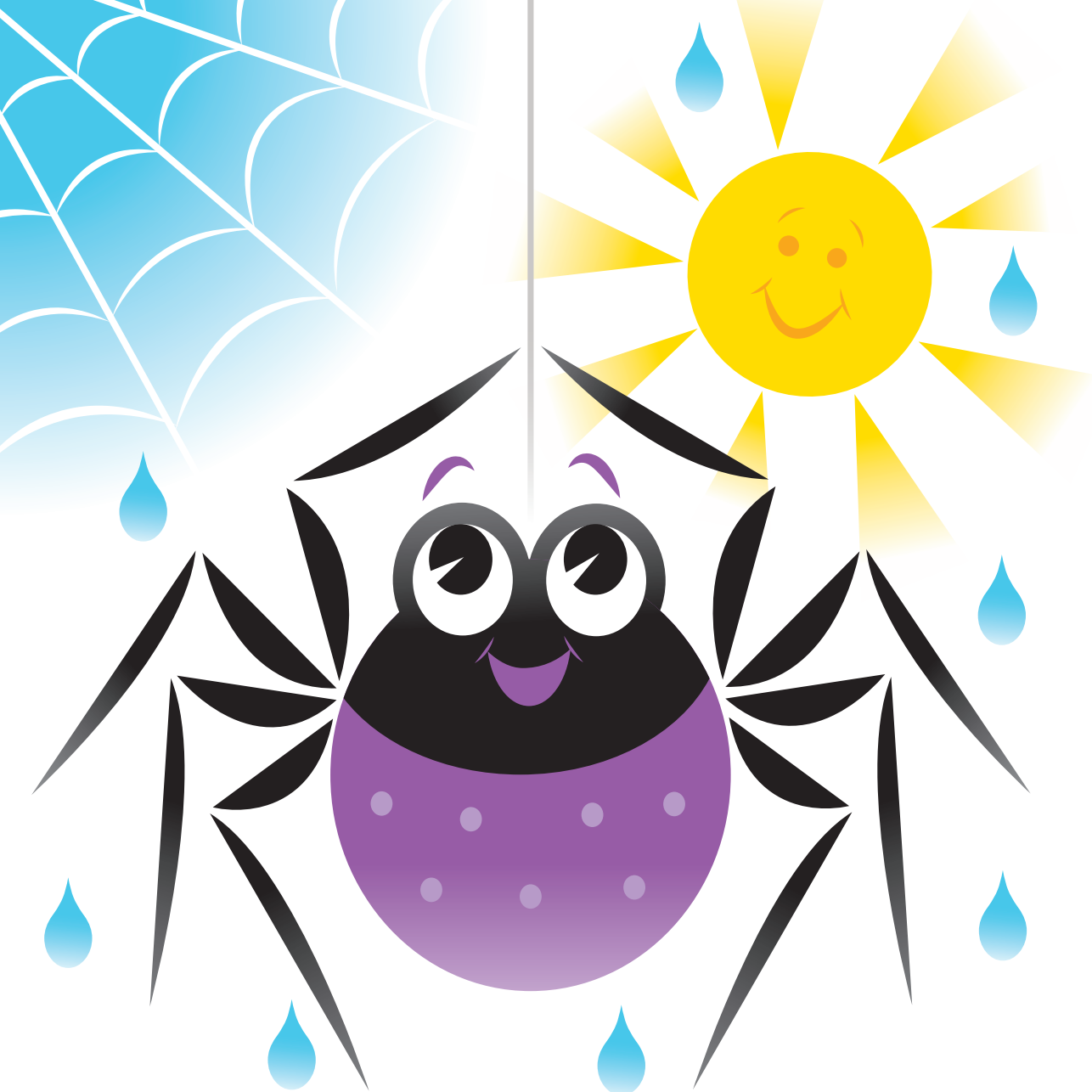
PEUKALOPOTTI

1. Peukalopotti saaviin putosi,
2. Suomensotti sen saavista pelasti.
Lonkermanni sen kehtoon peitti,
Kultaralli sen uneen tuuditti.
Pikkurilli se tahtia löi
3. ja kaikin tavoin metelöi.

3. Láhkkot loahpas unnoračča giehtaváibmosa.
Taputtele lopuksi vauvan kámmentä.

HEAVDNI-HEAVDNI-HEAVDNI

1. Heavdni-heavdni-heavdni fierbmái gavccádii.
2. Bođii arvi, ráššu, hevnniin fievrásii.
3. Beaivváš idii, arvvi goikestii,
4. Heavdni-heavdni-heavdni de fas gavccádii.

1. Gavcco čuvddiin ja gaskasuorpmain unnoračča vuolleváhká ja goruda mielde giesahagas gitta oalgái. Kiipeä etu- ja keskisormella pitkin vauvan säärtä ja vartaloa nilkasta olalle asti.

2. Sihkas muhtun geardde giehtaváibmosiin oalggis gitta čovviji ala. Pyyhkäise muutaman kerran kämmenellä olalta vatsalle.

3. Jorat giehtaváimmot litnásit unnoraččá vuovttain. Pyöritä kämmenäsi hellästi vauvan hiuksilla.

4. Lávikko bajás ođđasis. (Daga vuosttaš čuoggá ođđasis) Askella ylös uudelleen. (Toista kohta 1).

HÄMÄ-HÄMÄHÄKKI

1. Hämä-hämähäkki kiipes langalle.
2. Tuli sade rankka, hämähäkin vei.
3. Aurinko armas kuivas satehen,
4. hämä-hämähäkki kiipes uudelleen.

VUOI VUOI HANŇÁČIVGGA

1. Vuoi vuoi hanŇáčivgga
Loddeunnoračča.
2. Lottážis leat guhkes soajit,
3. daiguin dat máná dikšu.

1. Njávka unnoračča niera.
Silittele vauvan poskea.

2. Sihkas gieđain unnoračča oalggis gitta
suorbmagežiid rádjai.
Vedá kädelläsi pitkin vauvan
käsivarsia olalta sormenpäihin.

AI AI ALLIN LASTA

1. Ai ai allin lasta,
pientä linnunpoikaa.
2. Pienellä linnull' on pitkät siivet,
3. niillä se lasta hoitaa.

3. Bija loahpas gieđaidat ráfálaččat
unnoračča birra ja salo su.
Aseta kätési lopuksi rauhallisesti
vauvan kehon ympärille ja halaa häntä.

BUS BUS BUSSÁČIVGA

1. Bus bus bussáčivga!
Bussá dánsu jiena alde
2. Suohkku, gáma gieđa vuolde,
3. Fiinna báidi badjelis.

KIS, KIS, KISSANPOIKA

1. Kis, kis, kissanpoika!
Kissa tanssii jäällä
2. sukat, kengät kainalossa,
3. hieno paita päällä.

1. Doala unnoračča salas ja jorat
giehtaváibmosa unnoračča sealggi alde.
Kannattele vauvaa sylissäsi ja pyöritä
kämmentäsi vauvan selän päällä.

2. Njávkkas gieđain unnoračča
juolgemáddagis gitta giesahakkii.
Vedä kädellä pitkin vauvan säärtä
reidestä nilkkaan asti.

3. Deattaš ráfálaččat unnoračča čielggi
hárduin vulos guovlluid.
Painele rauhallisesti kämmenellä
vauvan selkää hartioilta alaspäin.

CUBBOT SÁVNNIS

1. Cubbo guovttos manaiga eahkes sávdnái,
2. Nubbi lei stuoris, nubbi lei fávdnái.
3. Sudno orohat lei hotealla, soai juogadeigga njálgosa.

1. Dohppe unnoračča šušmiiide ja bajádala julggiid vuoruid mielde vuolážiis. Ota kiinni vauvan kantapäistä ja nostele jalkoja vuorotellen ylös alustasta.

2. Luoitte julggiid gulul vulos bálddalagaid. Laske jalat rauhallisesti alas vierekkäin.

SATU MENI SAUNAAAN

1. Satu meni saunaan,
2. laittoi laukun naulaan.
3. Satu tuli saunasta, otti laukun naulasta.

3. Bajádala julggiid odđasis ja cegge julggiid loahpas robi guvlui. Toista kävelyliike ja nosta lopuksi vauvan jalat ylöspäin kohti kattoa.

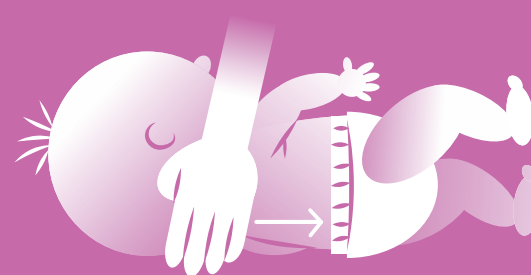

MÁNNÁSAN MUN LÁVLLODAN

1. Mánnásan mun lávllodan,
lottážasan civkkuhan,
2. lávllun gollegárdiniidda,
3. lávllun silbasavvoniidda.

1. Go unnoraš veallá siiddu alde,
njávkka su niehki geahppadit.
Vauvan ollessa kylkimakuulla,
sivele hänen niskaansa kevyesti.

2. Sihko giehtaváibmosiin gulul niehkis
gitta alimiidda.
Kuljeta kämmentäsi rauhallisesti
vauvan niskasta lantiolle.

MINÄ LAULAN LAPSELLENI

1. Minä laulan lapselleni,
lirkuttelen linnulleni,
2. laulan kultakartanoihin,
3. hopeisiin tuutuloihin.

3. Luoitte loahpas giehtaváibmosa sealggi ala.
Laske lopuksi kämmen vauvan selän päälle.